

ättartavlor II (1926); Recke-Napier-sky I; F. G. v. Bunge, Einleitung in die liv-, esth- und curländische Rechtsgeschichte (1849), §§ 77, 80. *L. L-t.*

ENGEL, Johann Carl Ludwig, saksa arhitekt, sünd. 3. VII 1778 ukj. Berliinis, sai erihariduse sealses kunstideakadeemias, teotses 1809—14 linnaarhitektina Tallinnas, vahepeal Peterburis ja 1816—25 Helsingi linna uusehitamise komitee arhitektina; surn. 14. V 1840 ukj. Helsingis. — E. ehitas ms. Helsingis, eriti Senatiplatsi ümber rea suuremaid riiklikke ning ühiskondlikke hooned, mis oma kõrge kunstipärasuse ja monumentaalsusega mõjusid tunduvalt kaasa linna arhitektoonilise koguilmelise tõstmiseks. Tema ehitisi Tallinnas pole dokumentaalselt kindlaks tehtud; stiilkriitilisil kaalutlusil tuleb teda aga küll pidada endise Üxküll'i perekonna paleesarnase elumaja, praeguse majandusministeeriumi hoone autoriks Toompeal. E. on klassitsistliku stiiliperioodi väljapaistvamaid saksa arhitekte; ta suuremad teosed kuuluvad selle stiili paremate ehitiste sekka Põhjamail. E. oli kaunis tugevasti mõjustatud tolle aja vene arhitektide (A. Zahharov'i jt.) eeskujust.

Kansallinen elämäkerrasto I (1927); Thieme-Becker X (1914); C. Lindberg ja L. Wennervirta, Suomen taide (1927), lk. 223—228; Vold. Vaga, Tartu ülikooli arhitektid (1928), lk. 14, 25, 26. A. V.

ENGMAA (end. perekonnanimi kuni 1935 Engmann), Arved, Vabadussõja tegelane, sünd. 7. XII 1890 vkj. Läänemaal Riguldi v. ärimehe pojana, lõpetas Tallinna linnakooli ja 1915 Oranienbaumi lipnikkudekooli lipnikuna. Võtnud osa Maailmasõjast 1914—18, siirdus ta mais 1917 E. rahvusväkke, 1. E. polku, kus teenis polgu laialisaatmiseni apr-s 1918. E. Vabadussõjast võttis E. osa kitsarööpalise soomusrongi Nr. 3 ülemana ja kitsarööpaliste soomusrongide ülemana; ta oli 1921—22 6. jalaväerügemendi ülema abi, 3. üksiku jalaväepataljoni ülem ja 3. jalaväerügemendi ülema abi, on a-st 1922 Piirivalve Valitsuse ülema abi. E. on Vabadusristi kavaler; ta ülen-dati koloneliks 1931. Ta on korduvalt osa võtnud Eesti-Läti piiri segakomisjoni töist. E-l on silmapaistvad teened kitsarööpaliste soomusrongide formeerimisel ja juhtimisel.

Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); Eesti Vabadussõda 1918—1920 I (1937), lk. 483; sõjaministeeriumi ja Piirivalve Valitsuse arhiivist ning isikl. saadud andmed. O. K.

* ENNO, Ernst, kirjanik, sünd. 27. V 1875 vkj. kõrtsmiku, pärastise taluomaniku Fritz E. pojana, õppis 1896—1904 Riia polütehnikumi kaubandusosakonnas, mille lõpetas cand. rer. merc. astmega, oli juulist 1902 kuni aug. 1903 ja 1904—05 „Postimehe“ toimetuse liige ja ajakirja „Linda“ tegevtoimetaja, 1905—06 mõni kuu Tartu Vastastikuse Krediitühisuse ametnik ja 1906 ajalehe „Isamaa“ toimetaja; ta elas 1906—08 oma vanemate talus Rõngus Soosaarel, oli 1908 tegev Joh. Linde (vt. *Suppl.*) laevandusäris Pärnus, seejärel Soosaarel ja toimis 1909—19 Valgas krediitühingu asjaajajana. E. on olnud Valga Eesti Hariduse Seltsi esimees ja andnud eesti keele tunde Valga keskkoolis (Valga eesti keskkooli juhataja pole ta olnud). E. toimis a-st 1919 Läänemaa koolinõunikuna; surn. 7. III 1934 ukj. Haapsalus. — E. „Valitud värsid“ ilmusid B. Kangro toimetusel 1937. a. Tartus.

„Looming“ 1934, nr. 3 (H. Visnapuu); E. Kirj. 1934, nr. 5 (A. Säärirts); nr. 7 (K. E. Sööt); *ibid.* 1935, nr. 4 (E. Saks); *ibid.* 1936, nr. 9 (V. Alttõa); M. Kampmaa, Peaj. IV (1936). T.

ENÄJÄRVI-HAAVIO, Elsa Elina, soome folklorist ja kirjandusloolane, hõimutegelane, sünd. 14. X 1901 ukj. Soomes Vihti khk. ärimehe perekonnas, õppis 1919—23 Helsingi ülikoolis eriti rahvaluulet ja kirjanduslugu ning sugukeeli, omandas 1923 mag. phil. ja 1932 dr. phil. astme. E. oli 1930—33 teenistuses „W. Söderström o./ü.“ kirjastusäri kirjandusosakonnas. — Ta on avaldanud rea erialaliste kirjutiste kõrval folkloristliku uurimuse (väitekirja) „The Game of Rich and Poor“ (FFC nr. 100; Helsingi, 1932), mis käsitleb ms. põhjalikult „rikka ja vaese mängu“ eesti variante. E. on teinud korduvalt õppe-reise ka Eestisse ja on avaldanud kirjanduslike sugemetega reisikirjeldise „Vanha iloinen Englanti“ (Helsingi, 1928, 2. tr. 1929; eestikeelne tõlge „Vana rõõmus Inglismaa“, Tartu, 1930). Ta on ka silmapaistvamaid noorema põlve kirjanduse- ja teatriarvustajaid. Ühena eesti kirjanduse parema tundjana Soomes on ta seal teinud tänu-